

10.

MENTOR

mentorpraha.cz

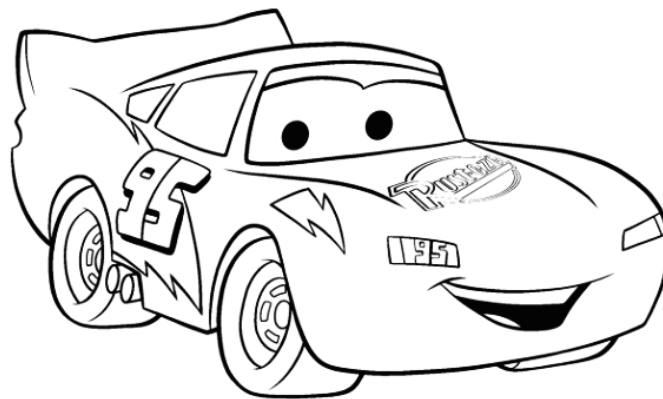
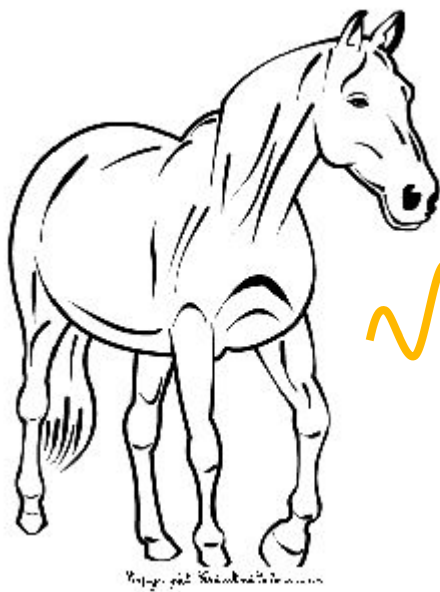
Matematika, český jazyk a počítače

Počítače

- Všude. Nejenom viditelně na stolech, ale i schované v automobilech, semaforech, pračkách, ve výtahu, ...

Co je počítač

- Počítač je elektronické zařízení, které vykonává **příkazy z programu**. Má čtyři základní funkce:

1. Načítá **data**.
2. Data zpracovává.
3. Vypočítá výsledky.
4. Výsledky uloží.

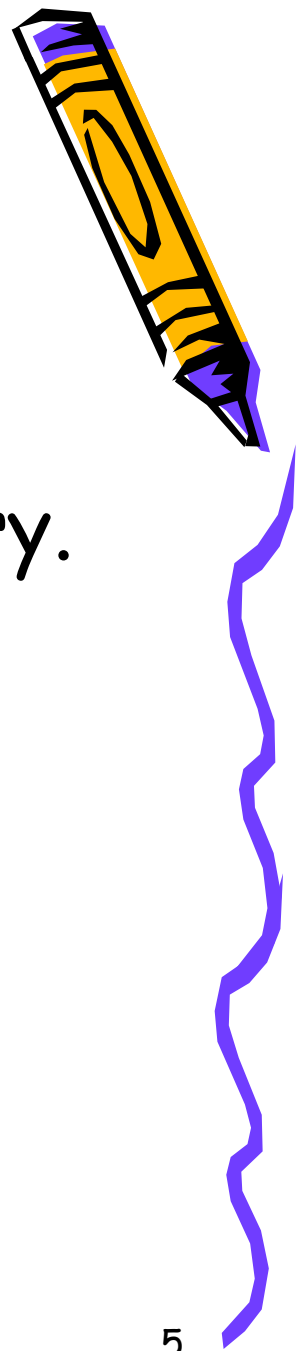
Počítač sám od sebe nic neudělá. Udělá všechno, co mu řekneme my.

Rychle a spolehlivě, jenom s jedničkami a nulami.

Nezapomíná.

Chceme si s počítačem povídat

Zapomenuté batohy v pražském metru ohlírají bezpečnostní kamery.

? Kamery budou hlídat batohy.

? ~~Batohy budou hlídat kamery.~~

Velmi těžká úloha.

podstatné

jméno

přídavné

jméno

zájmeno

číslovka

sloveso

Začneme s tím, že naučíme počítač určovat slovní druhy

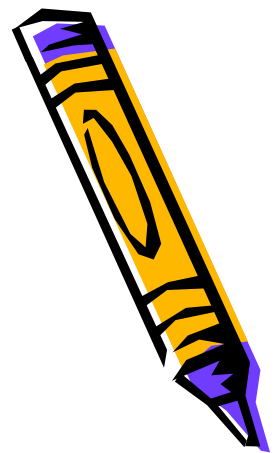
příslovce

předložka

spojka

částice

citoslovce

Český jazyk

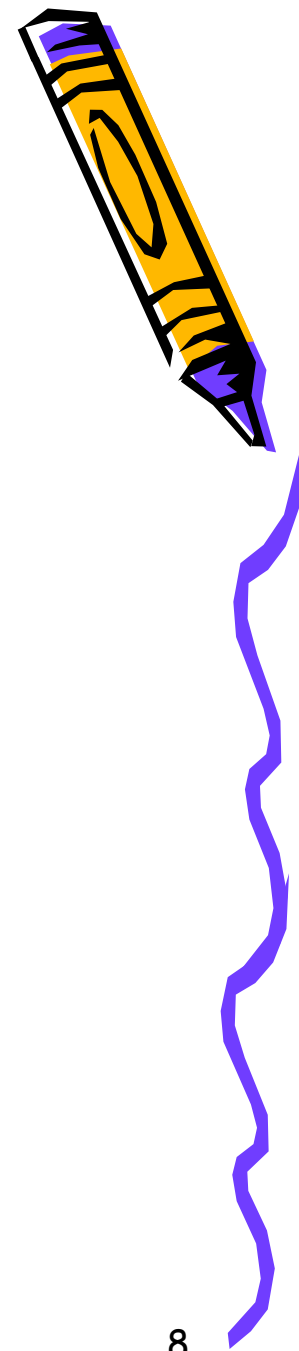
- Určování podstatných jmen.

„Jenže Bosana si to představovala jinak. Bavilo ji Bimbáce dráždit Servácem a naopak. Neuplynul ani týden, a oba veteráni začali o Bosanu usilovat jeden přes druhého. Až zapomněli na kamarádství.“

„Jenže **Bosana** si to představovala jinak. Bavilo ji **Bimbáce** dráždit **Servácem** a naopak. Neuplynul ani **týden**, a oba **veteráni** začali o **Bosanu** usilovat jeden přes druhého. Až zapomněli na **kamarádství**.“ (z pohádky Tři veteráni od Jana Wericha)

Připravíme pro počítač učebnici

1. V počítači shromáždíme opravdu hodně textů.
2. Ke každému slovu napíšeme jeho slovní druh.
3. Budeme počítat se statistikou (*Vzpomínáte si na ni?*) a sestavíme učebnici.

1.

Texty z novin, časopisů, knížek, reklamních letáků, ...

Data jsou texty.
Předpokládejme, že je
už máme v počítači.

2.

Jenže(spojka) **Bosana**(podstatné jméno) **si**(zájmeno)
to(zájmeno) **představovala**(sloveso) **jinak**(příslovce).
Bavilo(sloveso) **ji**(zájmeno) **Bimbáce**(podstatné jméno)
dráždit(sloveso) **Servácem**(podstatné jméno) **a**(spojka)
naopak(příslovce). **Neuplynul**(sloveso) **ani**(spojka)
týden(podstatné jméno), **a**(spojka) **oba**(číslovka)
veteráni(podstatné jméno) **začali**(sloveso) **o**(předložka)
Bosanu(podstatné jméno) **usilovat**(sloveso) **jeden**(číslovka)
přes(předložka) **druhého**(přídavné jméno). **Až**(spojka)
zapomněli(sloveso) **na**(předložka) **kamarádství**(podstatné
jméno).

Pozor!

Ženu ani květinou neuhodíš.
Ženu si to takhle Kbelama ...

2.

Jenže(spojka) **Bosana**(podstatné jméno) **si**(zájmeno)
to(zájmeno) **představovala**(sloveso) **jinak**(příslowce).
Bavilo(sloveso) **ji**(zájmeno) **Bimbáce**(podstatné jméno)
dráždit(sloveso) **Servácem**(podstatné jméno) **a**(spojka)
naopak(příslowce). **Neuplynul**(sloveso) **ani**(spojka)
týden(podstatné jméno) **Slovní druhy jsme**
veteráni(podstatné jméno) **dopisovali v programu** (a)
Bosanu(podstatné jméno) **např. MS Word.** (slovo/slovka)
přes(předložka) **druhého**(přídavné jméno). **Až**(spojka)
zapomněli(sloveso) **na**(předložka) **kamarádství**(podstatné
jméno).

Pozor!

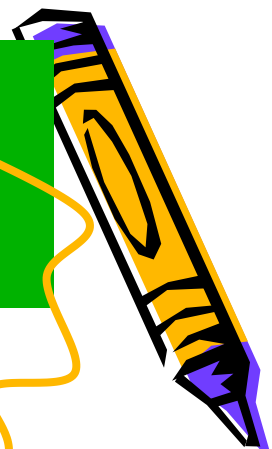
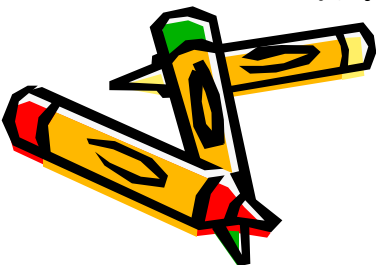
Ženu ani květinou neuhodíš.
Ženu si to takhle Kbelama ...

3.

Program spočítá slova a jejich slovní druhy

- a, spojka 2krát
- Bimbác, podstatné jméno 1krát
- Bosana, podstatné jméno 2krát
- ...
- začali, sloveso 1krát
- žena, podstatné jméno 1krát
- hnát, sloveso 1krát

To už je ta statistika.

3.

Program spočítá, jak šly slovní druhy za sebou

- spojka, podstatné jméno 2krát
- spojka, sloveso 1krát
- podstatné jméno, sloveso 3krát
- ...

Jenže(spojka) Bosana(podstatné jméno) si(zájmeno) to(zájmeno) představovala(sloveso) jinak(příslivce). Bavilo(sloveso) ji(zájmeno) Bimbáce(podstatné jméno) dráždit(sloveso) Servácem(podstatné jméno) a(spojka) naopak(příslivce). Neuplynul(sloveso) ani(spojka) týden(podstatné jméno), a(spojka) oba(číslovka) veteráni(podstatné jméno) začali(sloveso) o(předložka) Bosanu(podstatné jméno) usilovat(sloveso) jeden(číslovka) přes(předložka) druhého(přídavné jméno). Až(spojka) zapomněli(sloveso) na (předložka) kamarádství(podstatné jméno).

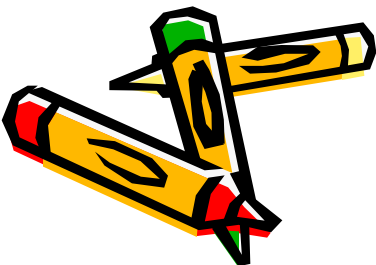

Počítač pomocí několika programů

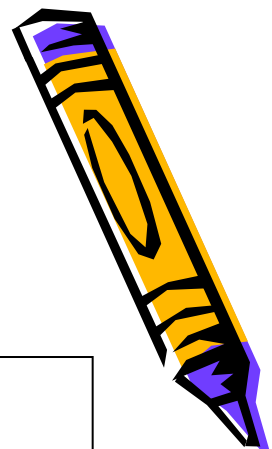

- zpracoval texty, tj. data,
- vypočítal výsledky, tj. kolikrát se slovní druhy vyskytly,
- slovní druhy a počty uložil do tabulek.

učebnice

Jak by počítač určil slovní druhy ve větě

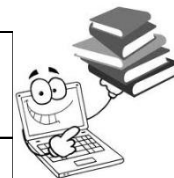
Bosanu a Bimbáce ženu přes park, uff.

- Počítač se pomocí programu bude dívat do učebnice.

Bosanu a Bimbáce ženu přes park, uff.

Bosanu a Bimbáce ženu přes park, uff.

Bosanu a Bimbáce ženu přes park, uff.

~~Bosanu a Bimbáce ženu přes park, uff.~~

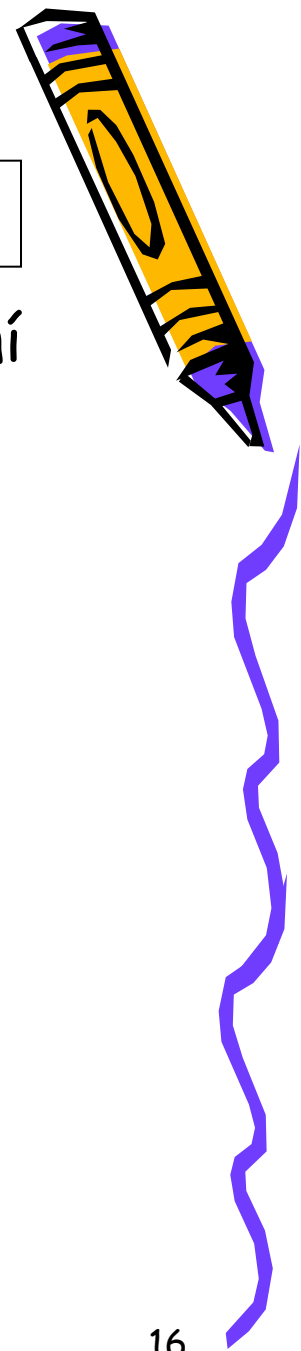
Bosanu a Bimbáce ženu přes park, uff.

- V učebnici **podstatné jméno**, **sloveso** 3 krát; **podstatné jméno**, **podstatné jméno** tam není.

Bosanu a Bimbáce ženu přes park, uff.

- park a uff v učebnici nejsou. Počítač pro ně slovní druhy neurčí.

Vzpomínáte si, co jsme si říkali o statistice?

- Statistika předpovídá budoucnost
 - dnes **slovní druhy**
- Potřebuje k tomu čísla, tj. počty kolik-čeho.
- Předpovídání nemusí být úplně dobře, ale když je dost čísel, tak je skoro dobře.
 - dnes - **když je dost textů se slovními druhy** (tj. když je učebnice velká)

Jak je to správně?

kuchaře . Ředitel kuchtíka a sehnal

- Naučíte počítač opravovat pořadí slov ve větě?

Popište, jak byste naučili počítač opravovat pořadí slov ve větě.